

NEWSLETTER O.A.R. 16 – 20 ianuarie 2011

1) Punctul de vedere al Președintelui O.A.R. privind organizarea unui concurs de soluții pentru zona Pieței Matache Măcelaru

Concursul de arhitectură – instrument acceptat.

Dezvoltarea zonei Halei Matache, a pieței, spațiului public din vecinătate și a întregului cartier actualmente destructurat de proiectul incomplet și anulat în justiție ca documentație în baza căreia se pot executa lucrări de construcții, s-a convenit a se face **prin concurs de arhitectură** încă de la primele discuții ale Grupului de Consolidare a Încrederii. Acest grup a fost format special pentru a găsi continuări pentru dezvoltarea zonei blocate datorită anulării PUZ și a evoluției proiectului de infrastructură. Concursul de arhitectură a fost acceptat de toate părțile, PMB, MDRT, OAR, ONG-uri, menționându-se în diferite faze ale evoluției procesului că OAR este organizația care va dezvolta în parteneriat cu PMB acest concurs.

Premisele concursului.

Tipul de concurs adoptat trebuie să țină cont de obiectivele urmărite, de nivelul actual al cercetării zonei și mai ales de soluțiile existente valabile și incontestabile, adoptate și acceptate pe baza cărora și în concordanță cu care se vor dezvolta soluțiile propuse de concurenți. Din acest punct de vedere este evident că tema concursului nu poate folosi ca premise elementele PUZ anulat și că trebuie să pornească de la elementele discutate și fixate și anume :

- păstrarea Halei Matache pe poziția ei, consolidarea și reintegrarea ei în conceptul general al pieței, ca centru de interes și activități al cartierului ;
- realizarea prospectului diametrului în formula cursivă convenită pentru menținerea halei pe poziție și regenerarea țesutului urban destructurat adiacent acestei căi de circulație ;
- delimitarea unei zone relevante pentru fi studiată suficient de extinsă pentru a investiga posibilitățile de dezvoltare amorțate de proiectul pieței Matache ca centru al regenerării cartierului ;
- stabilirea unei suprafețe efective coerente funcțional și în proprietate publică, zonă care va fi inclusă în investiția publică care se va realiza prin proiectul care se va obține prin concurs ;
- preluarea ca realitate de pornire a elementelor existente, construcții, proprietăți, infrastructură.

Tipul de concurs.

OAR propune un **concurs deschis de arhitectură integrată într-un concept de regenerare a cartierului, în două faze**. Acest model este optim pentru situații ca cea în care se află zona în discuție, pentru care nu există o strategie de dezvoltare integrată a zonei și nici documentații de urbanism în vigoare, existând însă studii de fundamentare și elemente de strategie generală la scara orașului precum și deziderate pentru dezvoltarea cartierului identificate și identificabile. Acest tip de concurs a fost folosit în mai multe situații în România oferind posibilitatea de a direcționa studiile în etapa finală și de a integra recomandări care capitalizează conceptele concurenților. Cele mai cunoscute exemple de concursuri în două etape realizate sunt : București 2000 (1996), Pietonal Eroilor – Piața Unirii din Cluj – Napoca (2005), Piața Amzei din București (2007), Livada Poștei din Brașov (2011). În toate acestea participarea a fost nelimitată la prima fază după care s-au stabilit finaliștii care au continuat detalierea studiului integrând recomandările juriului. Proiectul câștigător beneficiază de direcționarea prin recomandările juriului de dinaintea fazei finale.

Beneficiile formulei propuse.

Concursul în două faze oferă următoarele categorii de beneficii importante în general și extrem de necesare pentru soluționarea situației concrete din zona Halei Matache :

- soluții obținute prin cercetarea concurenților care vor investiga modalitățile de regenerare a unei zone extinse, importante, polul urban al Gării de Nord și care vor constitui o bază de studii la dispoziția actorilor urbani participanți la procesul de planificare și al decidenților ;
- un proces integrat de consultare publică și transparență facilitată de însăși procedura de concurs care presupune publicarea obiectivelor concursului, publicarea propunerilor rezultate după prima fază și evidențierea direcțiilor selectate de juriu, dând posibilitatea reacțiilor critice înainte de dezvoltarea soluțiilor finale și de selecția proiectului câștigător ;
- o soluție arhitecturală compatibilă cu direcțiile de regenerare urmărite și cu un rol preconizat în însăși amorsarea regenerării ;
- elemente ale unor posibile abordări a dezvoltării la nivelul zonei care să constituie date de temă pentru soluțiile altor proiecte integrate în conceptul de regenerare (Piața Gării de Nord, legături și trasee între Gara de Nord și zona centrală, terenuri disponibile pentru echipamente și dotări, etc.).

Timp și organizare.

Concursul organizat în această formulă aduce o convergență a problemelor care sunt abordate integrat și face o remarcabilă economie de timp și de energie în judecarea la toate scările relevante. Eventualele abordări disparate riscă să conducă la pierderea coerenței și la incompatibilitatea sau relaționarea defectuoasă a diferitelor proiecte componente între ele. Contribuția OAR în procesul de consolidare a încrederii poate fi

substanțială prin organizarea acestui concurs, bineînțeles în parteneriat cu PMB și în dialog cu specialiștii angajați în studii relevante pentru dezvoltarea capitalei.

Zece rațiuni pentru

Implicarea Ordinului Arhitecților din România în proiectul Diametranei Berzei – Buzești

Proiectul cunoscut ca Diametrana Berzei – Buzești, dar mai ales transpunerea lui în realitate este fără îndoială generatorul celor mai mari polemici legate de dezvoltarea Bucureștiului, dispute și conflicte care durează de circa un an fără a lăsa să se întrevadă o direcție rezonabilă de soluționare. Conflictualitatea este evidențiată de mai multe sentințe de anulare a actelor administrative care fundamentau operațiunea, acordând statutul de ilegalitate pentru ceea ce s-a realizat pe teren, inclusiv asupra demolărilor și exproprierilor de imobile. Evoluția șantierului, activități de demolare realizate cu predilecție în zilele de sfârșit de săptămână, argumentate de oficiali ca fiind momentele cele mai puțin deranjante pentru locuitori și oraș și de către contestatarii proiectului ca fiind momentele în care se evită intervenția instituțiilor de control ale statului care sunt în afara programului, aspectul de teatru de război al locului care nu este îngădit și protejat așa cum cer normele construirii, manifestări în stradă și declarații de presă acide, toate indică un conflict major legat de destinul unui cartier și al unei zone importante din București. Datorită evidenței și amplitudinii acestui conflict legat de construire, de arhitectura trecutului, care dispare, de cea a prezentului, care nu mulțumește și de cea a viitorului care nu este anunțată convingător, Ordinul Arhitecților din România a decis să intervină în acest proiect cu scopul precis de a contribui la auditarea lui profesională și la construcția procesului de continuare a operațiunii în direcția echilibrului necesar între interesele părților care participă la un proces de dezvoltare complexă. Iată argumentele, rațiunile care stau la baza acestei intervenții.

1. **OAR este un mediator pentru mediul construit.** Această misiune îi este conferită de legea după care funcționează și este consolidată de strategia sa, adoptată. Arhitectul însuși este un mediator care operează în spațiul construit prin fiecare proiect. OAR joacă în acest caz rolul de arhitect, pe care din păcate nimeni nu îl ocupă în procesul oficial în curs.
2. **OAR a sesizat deficitul de suport profesional pentru explicitarea operațiunii și divergențele care au avansat până la conflict între diferite entități implicate.** Nu este clar în acest proiect cine sunt autorii conceptelor, birourile care au contractat studiile și respectiv care este lista completă de profesioniști implicați de la care se așteaptă explicații aprofundate și care ar trebui să fie parteneri de dialog profesional pentru acest proiect. OAR este adeptul transparenței și își aduce contribuția pentru ca aceasta să sporească și în cazul acestei operațiuni, condiție pe care o considerăm absolut necesară pentru continuarea proiectului.
3. **OAR este neangajat alături de părțile care susțin sau combat proiectul.** O astfel de poziție este necesară pentru echilibrul fără de care operațiunea nu poate continua rezonabil. Recunoaștem legitimitatea ambelor poziții contradictorii prin interesele pe care le promovează. Problema proiectului este aceea că nu reprezintă o rezultantă

rezonabilă a tuturor acestor interese motiv pentru care ne aducem contribuția pentru a găsi formula de echilibru.

4. **OAR consideră necesară o schimbare de abordare a procesului de continuare a operațiunii** ca singura formulă viabilă. Recunoscând premisele proiectului observăm că atât modul de desfășurare cât și rezultatele previzibile nu oferă suficientă încredere în ceea ce privește calitatea care se va obține prin dezvoltare, raportată și la sacrificiile inerente. Neîncrederea în operațiune nu poate fi anulată decât prin schimbarea modului în care aceasta continuă.
5. **OAR consideră implicarea experților necesară dar insuficientă** pentru a conduce la deciziile referitoare la dezvoltarea urbană, mai ales dacă paleta acestora nu este completă. Într-un asemenea proces experții neutri, neangajați în studiile care au condus la soluția aflată în discuție și independenți față de firma implicată în realizarea proiectului trebuie să aducă echilibrul necesar în aprecierea modului în care operațiunea poate să continue. Alături de experți în orice operațiune de dezvoltare au loc reprezentanții societății structurate pe bază de interese. Suntem pentru aducerea acestora în procesul de negociere al dezvoltării ulterioare a operațiunii, compensând absența lor inițială datorată modului deficitar în care a fost condusă operațiunea.
6. **OAR este pentru reducerea politizării operațiunilor de dezvoltare.** Excesul de politică din societatea românească dăunează proceselor de dezvoltare. Asocierea imediată a unei opinii publice cu puterea sau opoziția este nefastă pentru argumentarea de orice fel a proceselor de dezvoltare. Neutralitatea politică a ordinului este o calitate importantă de care continuitatea procesului are nevoie.
7. **OAR are ca prioritate declarată calitatea spațiului public.** Suntem pentru a determina mult mai mult interes acordat spațiului public care va rezulta din acest proiect, motiv pentru care susținem procese de proiectare bazate pe comparație și competiție pentru calitate. Am constatat lipsa de conturare a unor spații publice importante prin proiectul în cauză.
8. **OAR promovează arhitectura de calitate** atât pe cea de patrimoniu cât și cea nou construită. Arhitectura nu este pe agenda publică în România și nici această operațiune nu pune accentul pe generarea arhitecturii dincolo de obiectivele legate de infrastructură. Este necesară o modificare a abordării proiectului astfel încât acesta să conducă la o arhitectură de cea mai bună calitate ca rezultat al interferenței între existent și propus prin proiect.
9. **OAR constată că Bucureștiul este o metropolă care a suferit de eșecuri succesive ale tuturor proiectelor urbane**, de lipsă de strategie și de coeziune în jurul unei strategii înțelese, acceptate și adoptate. Această situație se datorează mai multor factori care au determinat decizia de intervenție și contribuție pentru a modifica atât destinul compromis al operațiunii diametrului cât și abordarea proiectelor urbane pentru viitor.
10. **OAR nu crede în calitatea procesului de implementare a acestui proiect.** Dezbaterile la care am participat ne-au adâncit convingerea că proiectul nu este o abordare completă, realizată după principiile practicii contemporane în domeniul proiectelor integrate de dezvoltare și al regenerării urbane. Specialiștii notorii pe plan mondial invitați și consultați în privința acestei abordări și a practicii internaționale de ultimă

generație în domeniu ne-au confirmat aceste opinii. Este un motiv important pentru a ne implica în mod constructiv pentru alte formule de abordare atât în particular cât și în general pentru operațiuni urbane importante.

Până în prezent OAR a inițiat și a găzduit dezbateri și prezentări pe tema acestui proiect, a organizat conferințe internaționale invitând profesioniști notorii pentru a discuta condițiile contemporane ale proiectelor de dezvoltare urbană, a participat la discuții cu propuneri concrete de ameliorare a procesului de dezvoltare prin consultare în cadrul grupului pentru recâștigarea încrederii inițiat de MDRT.

Șerban Țigănaș, președintele O.A.R.

2) Scrisoare adresată Primarului general de către Președintele O.A.R. – este necesară dezvoltarea unui parteneriat cu Primăria Capitalei, pentru organizarea concursurilor de amenajare a Pieței Victoriei și a Pieței Unirii

Arh. Șerban Țigănaș, președintele O.A.R., i – a transmis Primarului General al Capitalei, dr- Sorin Oprescu, și Arhitectului – șef al Capitalei, arh. Gheorghe Pătrașcu, propunerea de a dezvolta un parteneriat de colaborare între Ordinul Arhitecților și Primăria Capitalei, în vederea organizării unor concursuri de arhitectură pentru amenajarea unor importante spații publice din București.

Intențiile Primăriei privind reamenajarea Pieței Victoriei și Pieței Unirii sunt deja anunțate în mod public, iar importanța și semnificația acestor spații publice impun organizarea unui concurs de arhitectură. În acest sens, parteneriatul între Primărie și O.A.R. poate genera acele soluții acceptate de public, dar și de mediile profesionale, de experți și de instituțiile care concură la gestiunea spațiului public.

3) Balul Arhitecților 2012 – Anul acesta, Balul Arhitecților va avea loc la București. În cel mai scurt timp, O.A.R. va transmite membrilor săi detaliile organizatorice legate de acest eveniment.

4) 4 noi grupuri de lucru înființate prin Hotărâri ale Consiliului Național al O.A.R.

La ședința Consiliului Național din 19 decembrie 2011, au fost adoptate trei Hotărâri de înființare a noi grupuri de lucru: Grup de lucru privind expertii judiciari în arhitectură, Grup de lucru privind acordarea premiilor de arhitectură și a burselor pentru studenți și membri, Grup de lucru pentru instituirea unor mecanisme interne de control privind luarea în evidență a proiectelor de arhitectură din cadrul documentației supuse autorizării și Grupul de lucru pentru elaborarea grilei privind remunerarea membrilor forurilor de conducere și comisiilor alese / numite la nivelul Ordinului Arhitecților din România.

Vineri, 20 ianuarie 2012, orele 10, a avut loc la sediul O.A.R. prima întrunire a Grupului de lucru privind acordarea de premii în arhitectură și de burse pentru studenți și membri. Componența acestui GL este alcătuită din: arh. Johannes Bertleff, coordonator în calitate de vicepreședinte al Ordinului, arh. Popa Silviu Ioan (Sibiu – Vâlcea), arh. Radu Ștefan Cornescu (Dobrogea), arh. Adrian Florin Ionașiu (Timiș), arh. Ion Vede (Muntenia Sud – Est), arh. Mircea Ochinciuc (București), arh. Cozac Mihaela (Bihor), arh. Iulian Diaconescu (Bacău – Neamț), arh. Petre Mihai Mitru (Nord Vest), arh. Daniel Comșa (Brașov – Covasna – Harghita), arh. Ferencz Bakos (Transilvania), arh. Radu Adrian Ionescu (Oltenia), arh. Bogdan Tofan (București), arh. Pescaru Adrian (Bihor) - supleant. În cadrul întrunirii s – a realizat o minută, care va fi transmisă ulterior membrilor Organizației.

Luni, 23 ianuarie 2012, a avut loc la sediul O.A.R. prima întrunire a GL pentru elaborarea unor documente și a unor propuneri privind luarea în evidență a proiectelor de arhitectură. Componența acestui GL este formată din: arh. Rudolf Gräf și arh. Adrian Soare, coordonatori în calitate de vicepreședinți ai O.A.R., arh. Popescu Sturz – Vlad (Bihor), arh. Crișan Viorel Atanasiu (București), arh. Anton Staicu (Argeș), arh. Stelian Fleschin (Alba), arh. Lucian Alexandru Găvozdea (Sibiu – Vâlcea), arh. Gelu Tudorache (Bacău – Neamț), arh. Ioan Ștefan Paskucz (Nord – Vest), arh. Alexandru Belinschi (București), arh. Adrian Lascăr (Muntenia Sud – Est), arh. Muth Octavian (Bihor) – supleant, arh. Cristian Ioan Șandru (Sibiu – Vâlcea) - supleant. Minuta realizată în cadrul întrunirii va fi transmisă membrilor.

5) Relații internaționale.

1. Participarea Dlui Arh. Bogdan Tofan, reprezentantul O.A.R. în Grupul de Lucru ENACA (Rețeaua Europeană a Autorităților Competente ale Arhitecților) de pe lângă ACE (Consiliul Arhitecților din Europa), la ședința găzduită de RIAI (Institutul Irlandez al Arhitecților din Irlanda) la Dublin, pe 17 ianuarie 2012. Pe Agenda reuniunii figurează, în principal, dezbaterile proiectului de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, având în vedere dezbaterile din Parlamentul European pe această temă din perioada septembrie-noiembrie 2011, Conferința Publică a Comisiei Europene privind Directiva Calificărilor Profesionale din 7 noiembrie 2011, precum și panelul ACE privind amendamentele la Directivă din 19 ianuarie 2011. Alte subiecte se referă la situația cererilor transmise și primite de către autoritățile competente ale arhitecților prin intermediul Sistemului IMI, precum și la negocierile în curs ale ACE cu asociațiile arhitecților din SUA (NCARB - Programul BEFA) și Canada (CALA) pentru încheierea unui Acord de Recunoaștere Reciprocă a Calificărilor.
2. Formularea de propuneri și observații la propunerea legislativă a Comisiei Europene de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, solicitată de CNRED (Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor) din

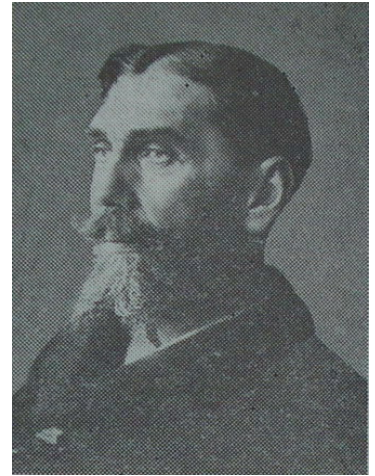

cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. După elaborare, documentul va fi diseminat, spre informare, în cadrul organizației.

6) 2012 - Anul Mincu.

În 2012 sărbătorim Anul Arhitect Ion Mincu – 160 de ani de la naștere (20 decembrie 1852) și centenarul morții sale (6 decembrie 1912). Arhitecții români îl privesc pe Ion Mincu ca pe un înaintaș fondator – de stil național în arhitectură, de Școală de arhitectură, de practică a profesiei.

Născut într-o familie înstărită din Focșani (anul și locul nașterii fiind puse recent în discuție de genealogistul Mihai Sorin Rădulescu), Ion Mincu a fost inginer de poduri și șosele din 1875, arhitect cu studii la Academia de Arte Frumoase din Paris, Secțiunea Arhitectură, în perioada 1877-1882, profesor de atelier la primele instituții de învățământ superior de arhitectură din București, în perioada 1892-1912, parlamentar în legislatura 1895-1899, membru activ al Societății Arhitecților Români, fiind și președintele acesteia între 1903-1912. A participat la concursuri și expoziții, a lăsat peste 20 de lucrări de arhitectură civilă, religioasă sau monumente funerare, din care astăzi se păstrează 19.

Arhitectul Ion Mincu poate fi considerat cel mai important reprezentant român al regionalismului în arhitectură. A operat o sinteză subtilă și armonioasă între gramatica stilului eclectic beaux-arts-ist, sugestii venite din arhitectura veche mediteraneană și căutările de redescoperire și valorificare a arhitecturii medievale și premoderne românești. Fixează pentru generațiile următoare repere ale stilului național în arhitectură.

Ordinul Arhitecților din România și-a legat destinul, încă de la începutul existenței sale, prin folosirea inteligentă a unei oportunități, de acest important arhitect: sediul Ordinului se află în Casa Ion Mincu din Str. Pictor Arthur Verona nr. 19, excepțional monument de arhitectură rezidențială din București, proiectat de arhitect și folosit ca locuință a familiei, neîntrerupt din 1890 până în anul 2004.

Anul „Arhitect Ion Mincu” a fost anunțat în avans prin anumite manifestări menite să atragă atenția administrației și publicului asupra inițiativei Ordinului Arhitecților din România și Uniunii Arhitecților din România. Astfel:

- În data de 4.02.2009, Ordinul Arhitecților din România și Alianța Națională a Uniunilor de Creatori (care include Uniunea Arhitecților din România), cu sprijinul Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, adresează Guvernului României și Ministerului Culturii și Patrimoniului Național propunerea unei inițiative guvernamentale pentru **instituirea Anului arhitect Ion Mincu în 2012**. Cu ocazia întâlnirii consiliului de

conducere al ANUC cu noul ministru al Culturii, dl. Toader Paleologu, se prezintă inițiativa Anului Ion Mincu. Se difuzează un comunicat de presă. *Niciuna din autoritățile menționate mai sus nu a avut o reacție în acest răstimp.*

- Între 12 iunie – 15 iulie 2009, O.A.R. organizează în Casa Mincu **Expoziția semnal Anul Arhitect Ion Mincu în 2012**, în cadrul proiectului său anual „TRASEUL CULTURAL PICTOR VERONA” - curator prof. dr. arh. Nicolae Lascu, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, manager Monica Lotreanu, arhitect și istoric de artă. Materialul expozițional s-a alcătuit prin restructurarea materialului expozițional prezentat de Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” la Muzeul de Artă Cotroceni în anul 2002, cu ocazia sărbătoririi celor 150 de ani de la nașterea arhitectului.

Expoziția semnal a fost gândită să rezoneze cu un alt reper cultural bucureștean, Expoziția *Ion Mincu. Desene și proiecte de arhitectură*, deschisă la Muzeul Național de Artă al României, în perioada 15 aprilie – 31 octombrie 2009.

- În perioada ianuarie - mai 2011, O.A.R. își aduce o contribuție la organizarea unui **concurs studentesc de idei** pentru remodelarea zonei Str. Icoanei 2-8, în proximitatea Școlii Centrale, proiectate de Ion Mincu. (**Arh. Monica Lotreanu**)

Ordinul Arhitecților din România pregătește o suită de manifestări și proiecte dedicate Anului Ion Mincu, asupra cărora vor exista informații în numerele viitoare ale newsletter-ului.

O.A.R., 23 ianuarie 2012